

DE SCHAT VAN SCHIMMENSTAD

De schat van Schimmenstad

Reinier Sonneveld

LEMNISCAAT ROTTERDAM

Van Reinier Sonneveld verscheen bij Lemniscaat:
De geheimen van Sterrenstad

Tekst © Reinier Sonneveld, 2026
Omslag en boekverzorging: Eef Verburg
Nederlandse rechten Lemniscaat b.v.,
Vijverlaan 48, 3062 HL Rotterdam, 2026
ISBN 978 90 477 1880 2
NUR 283

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm, geluidsband of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Tekst- en datamining van (delen van) deze uitgave is uitdrukkelijk niet toegestaan.

All rights are reserved, including those for text and data mining, AI training and similar technologies.

Druk- en bindwerk: Wilco, Amersfoort

Dit boek is gedrukt op milieuvriendelijk, chloorvrij gebleekt en verouderingsbestendig papier.

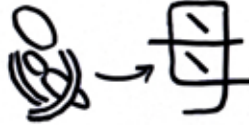

Kijk voor meer informatie, activiteiten voor thuis en in de klas en meer op www.lemniscaat.nl

*Voor mijn voorouders,
die altijd meelesen*

De schat van Schimmenstad is deel 2 van de
Onsteden-reeks. De delen kunnen volledig los worden
gelezen. Eerder verscheen *De geheimen van Sterrenstad*.

Moeder

Toen ik een peuter was, woonden we een tijdje achter in een wasserij, tussen grote metalen bakken vol lakens van hotels. Mijn vader nam eens een krant van straat mee, legde een bladzijde daaruit op de betonnen vloer en vouwde die een paar keer dubbel, tot ongeveer de grootte van een bankbiljet.

‘Nu jij,’ zei hij.

Ik pakte een vel en probeerde hem op z’n peuters na te doen.

‘En dan zo.’

Hij trok zijn duimnagel over de vouwen.

‘En zo...’

Hij legde de bladzijde weer open en scheurde die voorzichtig bij de vouwen uit elkaar tot losse velletjes. Toen ik dat probeerde, werd het meer alsof een straat-hond de krant had willen opeten. Maar mijn vader stak zijn duim op en ik voelde me heel groot. Daarna haalde hij zijn pen uit zijn borstzak. Die noemt hij nooit gewoon pen, maar scepter. Hij zette een streepje op een van de stukken papier, met ernaast twee rondjes.

‘Honderd. Nu jij.’

Dat vond ik zo leuk dat ik extra rondjes zette.

Hij schaterde. 'Honderdduizend, zo hé, *baobao*, knappe meid!'

Dus het volgende velletje tekende ik helemaal vol rondjes. Zo gingen we verder, tot alle velletjes klaar waren. Daarna poetsten we onze schoenen extra lang, we veegden alle vlekken van onze kleren en we kamden heel precies onze haren, 'je kroon poetsen' noemt hij dat nog steeds. Uiteindelijk stapten we met een boodschappentas vol briefjes naar buiten.

Het was toen al heel donker. Er stonden overal tafeltjes op straat met kommen rijst, kopjes thee, mandarijnen en zelfs vlees. Soms waren er mensen bij geknield. Er brandden stokjes wierook en het ging kriebelen in mijn neus. Er waren metalen bakken met vuurtjes.

'Dit is het Schimmenfeest,' legde mijn vader uit.

Onder een viaduct, tussen het onkruid en de plastic zakken, zat een oude vrouw geknield. Voor haar stond een pan, ze fluisterde iets tegen de rook die eruit kringelde. We lieten haar en gingen iets verderop staan. Boven ons raasden de auto's voorbij. We zochten een paar losse straatstenen en legden die in een rondje. Mijn vader schudde daarin onze tas met briefjes leeg, maar de wind trok er direct een paar mee. Hij rende erachteraan, kris-kras alsof hij achtervolgd werd door kwaaië bijen, terwijl ik giechelend de rest tegenhield. De geredde briefjes legde hij terug en hij zocht nog een paar stenen die hij op de andere stapelde. Hij knielde en ik deed hem na.

'Dit is ons geschenk voor Li Xinyue...'. Hij keek me aan. 'Nu jij.'

Voor mij was het allemaal nog spel geweest, maar hij keek zo serieus dat ik stilviel.

‘Dit is ons geschenk voor Li Xinyue,’ herhaalde hij en hij probeerde te glimlachen. ‘Nu jij. Dat is mama’s naam. Dit is ons geschenk voor mama. Nu jij. Dit is voor...’

‘Dit...’ stamelde ik.

‘Is...’

‘Is...’

‘Voor mama.’

‘Voor mama.’

‘Goed zo, baobao! Nu nog een paar woorden: de dochter van Deng Huiying.’

‘De dochter van Deng...’ Ik was het alweer vergeten.

‘Zeg maar gewoon oma.’

‘Oma.’

‘De dochter van Gao Xiulan.’

‘De dochter van...’

‘De moeder van oma,’ legde hij weer uit.

‘De moeder van oma.’

‘En de oma van oma.’

‘En de oma van oma.’

‘Wij zijn je niet vergeten, mama. Wij denken elke dag aan je. Maak je geen zorgen over ons. Je dochter wordt net zo sterk en slim als jij.’

Dat was te lang voor me en hij knipte de zinnen weer op, zo kwamen we er toch uit. Toen streek hij een lucifer af en de vlammen haptten door het krantenpapier. Ik vergat de serieuze sfeer, sprong op en klapte in mijn handen. Zo dicht bij vuur was ik nog nooit geweest. De warmte trok in mijn huid. De vlammen leken tikkertje met elkaar te spelen.

Na een minuut was het vuur alweer weg. Alle briefjes waren zwart, alleen de randen gloeiden nog oranje. Een

windvlaag nam ze mee, ik keek of mijn vader er weer achterna zou rennen, dat was zo grappig. Maar hij bleef geknield zitten en zijn ogen waren nat.

Ik kan daar niet tegen, als mijn vader zo kijkt. Zijn ziel lijkt dan vertrokken, alsof hij alleen nog een buitenkant is, een schil zonder mandarijn erin. Al zijn gevoelens, zijn gedachten – weg. Bij mijn moeder, denk ik.

Ik sloeg mijn armen om zijn nek. 'Je moet blij zijn, papa.'

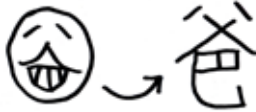
'Ja, ik moet blij zijn.'

Zijn mond zei het wel, maar zijn ogen geloofden het niet. Ik herhaalde wat hijzelf achter in de wasserette had uitgelegd: 'Mama is rijk nu. Zij kan nu heerlijk eten en de mooiste kleren kopen! Toch?'

Nu keek hij me aan. Ja, daar was hij weer. 'Precies, baobao, dat hebben we gedaan.' Hij glimlachte voorzichtig. 'Mama is heel blij nu.'

—

Vader

Mijn vader is net vertrokken naar de fabriek. ‘Fijne dag,’ zei hij nog. Binnen een uur is hij terug, wedden? Hoor ik hem onderaan de flat al hoesten. Op de galerij, hoesten. Staat-ie eindelijk in de gang. Hoesten. Stapt-ie hier de huiskamer in, met zijn rug recht.

Te recht.

‘Oké,’ zeg ik dan, voor hij iets kan uitbrengen. ‘Ze willen je niet meer. Waar gaan we nu naartoe?’

Ik ben twaalf, ik ben niet gek. Maar ik ga doen alsof ik er zin in heb. Superzin.

Alsof we naar een dierenmarkt gaan of zo. Soms hangen we daar een tijdje rond. Die dieren zijn veel te duur, maar kijken kan wel, dat is serieus het leukste wat er is. Plastic bakken met oranje-rode vissen die op vuur lijken, zwemmende vlammetjes die niet doven in het water. Kooien propvol harige bolletjes met hier en daar een oog – katjes. We hebben zelfs eens een babydraak gezien, groen en wel een meter lang. Kroko-nog-iets, noemde mijn vader die. We blijven daar tot we worden weggestuurd.

Als hij straks hier staat, zo met zijn te rechte rug, antwoordt hij alleen dat ‘onze weg verdergaat’. Zo praat

hij. En dan geef ik onze twee koffers aan, kant-en-klaar.

Ja, dat moet ik doen, die ga ik nu alvast inpakken!

Ligt hier in de huiskamer nog iets van ons? In de hoek staat een tv op de vloer met een barst door het scherm. Er zitten twee peuters voor, op hun blote billen, alleen een shirt aan. Gelukkig zijn ze zindelijk. Meestal dan. Gisteren klonk er in de gang zzzzwiep-bonk en toen enorm gevloek. Was er een huisgenoot uitgegleden over een drol.

Naast de tv staat een rafelige leren stoel met daarin een omaatje. Zij past op de twee peuters als hun ouders overdag naar de fabriek zijn. Ze hangt helemaal onderuit en houdt vlak boven haar gezicht met twee handen een telefoon vast. Telkens als ze de knoppen indrukt, knijpen haar vuisten en haar ogen tegelijk samen. Soms roept ze in het Engels: *'Kill, kill!'*

De vloer is bezaaid met autootjes, de meeste zonder wielen. En poppen, allemaal onthoofd. Nee, hier is verder niks van ons. Naast me op de bank ligt zo'n blad met allemaal advertenties voor horloges en sieraden. De modellen hebben puppyogen en hekserige nagels. Ik heb er al uren in gebladerd, toch pak ik 'm. Straks hebben ze bij onze volgende plek helemaal niks te lezen, je moet toch wat. Daar, dat aangevreten boekje op de vloer, met voorop een dino die een gillende soldaat bijt, die moet ook mee. Ik ken 411 Chinese karakters, zo ongeveer niks dus, maar ik ben hard aan het leren, dus binnenkort kan ik het lezen.

In de badkamer hangt mijn extra t-shirt – bijna droog. Daar, nog twee sokken en een onderbroek van mijn vader. Ik ben van het wassen. Dat is mijn enige taak en dat kan ik supergoed. Onze kleren zijn het schoonst van

iedereen, er zitten geen pluisjes aan en ze stinken nooit. Of nee, ik heb nog een andere taak. Wachten. Wachten en niet klagen. Aan klagen heeft niemand wat, zegt mijn vader.

Waardigheid, baobao. Waardigheid. Dat is het kostbaarste dat we bezitten. Ze zeggen wel dat we niets hebben, maar wij zijn rijk.

Ik pak de was en ga naar onze slaapkamer. Nou ja, ónze. Er liggen vier stukken geel schuim op de vloer. Onze dekens liggen open om te luchten, strak en recht, ik heb de kreukels er zonet uitgeveegd. De man en de vrouw die hier ook slapen hebben hun dekens verfrommeld achtergelaten. Zij snurkt als een brommer zonder uitlaat, echt niet te doen. Ik druk 's nachts uitgedroogde stukjes kauwgom in mijn oren om nog een beetje te kunnen slapen.

Ik vouw onze dekens netjes op en doe ze allebei in mijn vaders koffer. Die van mij is propvol, dat komt door de grote doos met de racebaan. Ik speel daar allang niet meer mee, maar die laat ik echt niet achter. Heb ik van mijn vader gekregen, lang geleden. Had-ie ergens gevonden, helemaal nieuw, het plakkertje op de klep was zelfs nog heel. Daar was ik het blijst mee. Dat het nieuw was. Dat het niet rook naar vuilnisbak. Ik heb twee weken gewacht voor ik het plakkertje kon verwijderen. Sindsdien heb ik duizenden keren de baanstukken in elkaar gezet: gele, rode en groene, met vier bochtstukken en zelfs vier voor een looping. Al snel verveelde de gewone looping me, dus toen zette ik er een recht stuk tussen, bovenin op z'n kop. Eén autootje, mijn lievelings, kreeg ik er dan helemaal doorheen. Daarna zette ik een bocht bovenin op z'n kop en één keer haalde mijn beste au-

toetje helemaal het einde. Wat een dag! Later plakte ik hoofden van barbies op de autootjes en barbie-benen als obstakels op de baan. Het beste was een looping die halverwege stopte. Dan ging het autootje vliegen. Soms wel drie tellen lang.

Als ik me verveel – zeg maar altijd – dan stel ik me voor dat ik in een auto zit en vlieg, eindeloos lang vlieg en nooit meer land.

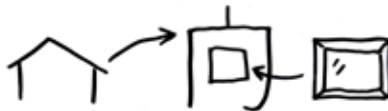
Ik wil dat stomme blad en dat oude boekje in mijn koffer erbij proppen, maar aarzel dan.

Wij stelen niet, lieve Qin.¹ Nooit niet.

Jajaja, ik weet het. Waardigheid.

Ook al hebben we niets, dan nog gedragen we ons als keizers.

Ik zucht en breng ze weer naar de huiskamer. Terug bij de matrassen open ik mijn koffer. Woordjes leren dan maar, totdat ik zo zijn hoest hoor onderaan de flat. Ik pak een dikke stapel papiertjes en haal het elastiekje eraf: 411 stukjes servet, kranten en folders. Lijkt afval, maar het gaat erom wat erop staat. Zonet nog, vlak voordat hij naar de fabriek ging, haalde mijn vader zijn scepter uit zijn blousezak, heel zwierig, en tekende daarmee het karakter voor RICHTING, met links een huisje en rechts een raam:

1 De naam Qin spreek je uit als *tsjieng*.

Een HUIS waar je door een RAAM kijkt, wordt samen RICHTING, logisch toch? Alleen weet ik nooit waar we naartoe gaan. En al helemaal niet wat eigenlijk ons huis is.

Ja hoor, onderaan de flat, zijn hoest.